
Inhoud

- Inleiding en verantwoording 11
- 1 Ontwikkeling van de VertrekTraining 17**
- 1.1 Thuisloze jongeren 18
 - 1.2 Doelgroep, doelstelling, kenmerken en uitgangspunten van de VertrekTraining 24
 - 1.3 VertrekTraining in de praktijk: een voorbeeld 31
 - 1.4 Varianten van de VertrekTraining 37
 - 1.5 Onderzoek naar het effect van de VertrekTraining 40
- 2 Competentiemodel 43**
- 2.1 Competentie 44
 - 2.2 Ontwikkelingstaken 48
 - 2.3 Competentie en levensloop 49
 - 2.4 De leertheorie 51
 - 2.5 Informatie verzamelen en analyseren op basis van het competentie­model 54
 - 2.6 Interventies op basis van het competentie­model 56
 - 2.7 Tot slot: enkele voordelen van het gebruik van het competentie­model 61
- 3 Ontwikkeling tot zelfstandigheid: ontwikkelingstaken en vaardigheden 65**
- 3.1 Acht ontwikkelingstaken en voorbeelden van vaardigheden 66
 - 3.2 Zelfmanagement: het versterken en afzwakken van eigen gedrag 74

- 4 Screening van jongeren voor de VertrekTraining 77**
 - 4.1 Het eerste deel van de screening: de screeningslijst 80
 - 4.2 Kennismaking met de jongere en het geven van informatie over de VertrekTraining 86
 - 4.3 Het tweede deel van de screening: het screeningsinterview 92
 - 4.4 Mogelijke uitkomsten van de screening 98

- 5 Fasering van de VertrekTraining 101**
 - 5.1 Fasering 102
 - 5.2 Fasering van de VertrekTraining in schema 108

- 6 Informatieverzameling 109**
 - 6.1 Een werkrelatie opbouwen 109
 - 6.2 Observeren en gesprekstechnieken 113
 - 6.3 Hulpmiddelen bij het verzamelen van informatie 126
 - 6.4 Netwerkanalyse 140
 - 6.5 Samenvatting 154

- 7 Analyse, doelen en werkpunten 157**
 - 7.1 Competentieanalyse 158
 - 7.2 Doelen stellen 160
 - 7.3 Werkpunten 167
 - 7.4 Motiveren 171
 - 7.5 Formulieren en een logboek voor de jongere 175
 - 7.6 Samenwerking met andere hulpverleners 177
 - 7.7 Samenvatting 180

- 8 Versterking van het sociale netwerk 183**
 - 8.1 Jongeren motiveren en bepalen welke personen bezocht gaan worden 184
 - 8.2 Contact leggen 188
 - 8.3 Op bezoek 190
 - 8.4 Versterking van sociale ondersteuning 195
 - 8.5 Uitbreiding van het sociale netwerk 198
 - 8.6 Tot slot 199

- 9 Informatie en advies en probleemoplossende technieken 201**
 - 9.1 Informatie verstrekken 201
 - 9.2 Keuzeproblemen en conflictsituaties oplossen 206
 - 9.3 Samenvatting 214

- 10 Vaardigheden leren 217**
 - 10.1 Het gebruik van 'waaroms' 218
 - 10.2 Feedback op adequaat gedrag 219
 - 10.3 Instructie en gedragssuggestie 220
 - 10.4 Model staan 226
 - 10.5 Voordoelen en oefenen: de gedragsoefening 227
 - 10.6 Discriminatie training 239
 - 10.7 Tot slot: vaardigheden leren aan personen uit het netwerk 241
 - 10.8 Samenvatting 242

- 11 Gedachten en gevoelens beïnvloeden 245**
 - 11.1 Storende en helpende gedachten 245
 - 11.2 Onderkennen van en leren omgaan met gevoelens 254
 - 11.3 Samenvatting 261

- 12 Afsluiting en follow-up 263**
 - 12.1 Afsluiting 264
 - 12.2 Follow-up 267

- 13 Toepassing van elementen van de VertrekTraining in andere hulpvormen 271**
 - 13.1 Implementatie van de VertrekTraining als totaalprogramma versus gebruikmaking van werkzame bestanddelen 272
 - 13.2 Kamertraining en begeleid wonen 273
 - 13.3 Begeleiding van alleenstaande minderjarige asielzoekers in kleinschalige wooneenheden 276
 - 13.4 Hulp aan jongeren die vertrekken uit jeugdinstellingen 276
 - 13.5 Hulp aan thuisloze jongeren 279
 - 13.6 Coach 280
 - 13.7 Begeleiding van en nazorg voor volwassen cliënten van opvangvoorzieningen 281
 - 13.8 Tot slot 281

Literatuur	283
Bijlage 1: Screeningslijst VT	293
Bijlage 2: Aanvullende screeningslijst VT	299
Bijlage 3: Screeningsinterview VT	303
Bijlage 4: Contract voor de VertrekTraining	315
Bijlage 5: Basisinformatie	317
Bijlage 6: Doelkaarten voor jongeren	323
Bijlage 7: Overzicht gebruik hulpmiddelen	327
Over de auteur	329